

ХЛОРЪТ СЪВСЕМ ПОПИЛЯ ЗЕЛЕНИТЕ ПЛОЩИ НА РУСЕ

За всеки русенец останаха малко повече от 3 квадратни метра зеленина

Този нищожен резултат е плод на близо дузина хлорни години, на занемарена озеленителна програма и отсъствие на перспективно мислене относно заселването. Причините за екокатаклизма в Русе противопоставиха еколозите и архитектите. Кръстосаха се шпагите на раздетелите на нови градинки и паркове със защитниците на сградостроителния план.

Преди осем години градоустройствената идея отчужди 360 русенски семейства и на тяхната жилищна площ изникнаха няколко каменни площадки за паметници, пооправиха се кривулиците на някои улици, но тревните квадрати едва-едва се увеличиха. Различни предпоставки за мълчание наложиха тишина около заобиколеното намерение за укрепване на "белите дробове" на боледувания град, който започна скоро да се изживява като протестиращ и невъзпитан по отношение на партийната повеля за добросъседски отношения с биващите хлор комини на Гюржевския комбинат.

В новата конюция на архитектурния модел е задожен етап за отчуждаване на още 5500 жилища, чийто площи би трябвало да сеизподзват по-ефективно за кооперативно строителство, което ще даде подслон на много повече семейства и ще ги заобиколи с красиви градини. Обаче липсата на средства и възможности за строителни работи от страна на общината обрча и тази мечтана безкрайно далечно реализиране. Така Русе ще стане все старите си зелени терени, които е по-добре да се подновяват и съхраняват, докато ги има. Най-голямата заплаха

към и без това оскъдните тревни оазиси са незаконните павилиони и кафенетата, изникнали в последните няколко години. За някои от тях има забедени дела, които съдят оспорва.

Преди година излезе кметската заповед за премахване на всички сгради, построени като нарушение на градоустройствената програма. Много кафенетата и будици си отидоха, но останалият 12 упорито настояват за обезщетение, което адвокатите твърдят, че им се полага, поради усуканите клаузи в сключените с общината договори. Към този проблем се прибавя и стъпналцията, която обрече от четири месеца екополиците да изпълняват ролята на общински портиери. Без средства, автомобил и подкрепа подучаваните от разтревожени граждани сигнали за отсечени дървета, застроени градинки или затрупани със строителен материал детски площадки остават само в журналиите. Прег жилищните блокове в гъстонаселените квартали почти не е останала зеленина, защото от дълготното паркиране на автомобили, тревата е изчезнала, дърветата са окършени, а хората са изпотъпкали всяка педя, докато се пробират към входовете. Някои хитреци даже са асфалтирали на своя глава градинките и за своята находчивост вместо глоба, създават нелегални парк инги, от които дори печелят.

С разширяването на тия печални резултати русенските старейшини натовариха 9-членна комисия, в чийто състав влизат еколози, специалисти по озеленяването, агрономи, архитекти и обществе-

ниците, настояващи за мораториум върху зелените площи. Вместо тази ялова идея, главният архитект предложи да се възобнови идеята за подновяване на дърветата в парковете и по улиците. Заселването е възможно да се направи с малко средства, но дори и за тях още не е намерено решение. В близките две години не може и дума да става за реализация на градоустройствения план за централната част на града. Съвсем неясна остава и датата за цялостното архитектурно оформление на Русе и вероятно за идващия век ще остане този въпрос. Избраната многостранна комисия трябва да убеди общината да възложи изработването на конкретен проект за зелените площи, включен към градоустройствения план, като първия етап от тази задача е изготвянето на подробната програма за опазване на зеленото богатство, която до края на годината трябва да бъде представена за обсъждане.

Още един шанс за русенци да имат чист въздух, още една надежда да се попречи на екологичната катастрофа и още един урок за бъдещето, това са трите най-важни момента от работата на специализираната комисия. Тя трябва да убеди всеки жител от големия град, че останалите му 3,2 м2 зелена площ трябва да се поддържат и бранят от посегателството на химията, от немарливостта на забързания ден. Така постепенен оздравителният проект за озеленяването ще се превърне в реалност.